

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Відокремлений структурний підрозділ
«Педагогічний фаховий коледж
Львівського національного університету імені Івана Франка»

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні циклової комісії гуманітарної
та соціально-економічної підготовки
(протокол № 1 від «30» 08 2022р.)

Голова циклової комісії Оксана ІВАХ

СИЛАБУС З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СУЧАСНІ КУЛЬТУРНІ ПРАКТИКИ»

Освітній ступінь	«бакалавр»
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	027 Музезнавство, пам'яткознавство
Освітньо-професійна програма	Музезнавство, пам'яткознавство
Форма навчання	денна

**Силабус курсу «СУЧАСНІ КУЛЬТУРНІ ПРАКТИКИ»
2022-2023 навчального року**

Назва курсу	Сучасні культурні практики
Адреса викладання курсу	вул. Туган-Барановського, 7
Циклова комісія за якою закріплена дисципліна	гуманітарної та соціально-економічної підготовки
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	02 Культура і мистецтво, 027 Мистецтво, пам'язкознавство
Викладач курсу	Кірсанова Олена Вікторівна
Контактна інформація викладачів	olena.kirsanova@lnu.edu.ua olenakirsanova1@gmail.com
Консультації по курсу відбуваються	У день викладання курсу відповідно до розкладу (вул. Туган-Барановського, 7, каб 38). Також проводяться онлайн консультації на платформі Microsoft Teams. Для погодження часу онлайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача.
Інформація про курс	Вибіркова навчальна дисципліна читається для студентів II-го курсу, спеціальності 027 «Музеєзнавство, пам'язкознавство» впродовж третього семестру в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Навчальну дисципліну розроблено таким чином, щоб ознайомити здобувачів з ключовими питаннями розвитку сучасних культурних практик музеїв.
Мета та цілі курсу	Метою вивчення дисципліни є: ознайомити студентів з ключовими питаннями розвитку сучасних культурних процесів та їх визначеннями, з термінологією й основними теоретичними поняттями в сфері науки про культуру, з основними рисами, актуальними проблемами та основними тенденціями в розвитку сучасної світової та української культури, з аспектами сучасної культурної антропології та соціокультурними особливостями сучасного культурного простору, визначити місце сучасної української культури у великому обсязі світової культури. Для досягнення мети визначаються такі цілі : - ознайомити студентів з ключовими теоретичними питаннями сучасної культури, з системою знань про сутність, загальні закономірності формування та функціонування культури в сучасному суспільстві; - сформуванню наукове розуміння онтологічної сутності сучасної культури; - навчити осмисленню в єдиному комплексі теоретичних основ та соціокультурних особливостей сучасної культури; - розвивати навички толерантного ставлення до етнонаціональної та суспільної різноманітності культурних форм сучасного людського простору; - навчити об'єднанню загальних теоретичних знань з можливістю їх використання на практиці, можливістю конкретного аналізу суспільних явищ та культурних цінностей;

	- виявити світоглядні позиції майбутнього фахівця, його загальну культуру в цілому, здатність використовувати ці надбання у вирішенні актуальних проблем сучасності.
Література для вивчення дисципліни	<p>Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білик Б.І. Етнокультурологія: поняття і терміни: довідник. К.: ДАКККіМ, 2007. 112 с. 2. Гатальська С. М. Філософія культури: Підручник для студ. вищих навч. закл. К.: Либідь, 2005. 328 с. 3. Культурологія: історія і теорія світової культури ХХ століття: навч. посібн. для ст-тів вищ. навч. закладів. К.: Кондор – Харків: Одиссей, 2004. 304 с. 4. Матвеева Л.Л. Культурологія: Курс лекцій: Навч. посіб. К.: Либідь, 2005. 512 с. 5. Михайло Ю. Антропологія. К.: Дакор, 2008. 424 с. <p>Допоміжна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гіптерс З.В. Культурологічний словник-довідник. К.: Професіонал, 2006. 328 с. 2. Діяльність будинків культури по задоволенню потреб територіальних громад: звіт за результатами дослідження. – Кіровоград: Інститут соціокультурного менеджменту, 2010. – 64 с. http://www.lacenter.org.ua/2010-08-10-09-54-42/2010-08-11-06-13-59/317--2010.html 3. Донченко О., Романенко Ю. Архетипи соціального життя і політика. К.: Либідь, 2001. 334 с. 4. Усов Д.В. Сучасна міфологія в системі масової комунікації. <i>Філософія, культура, життя</i>. Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2001. Вип. 11. С. 103 – 114 <p>Інформаційні ресурси</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Горський В. С. Глобалізація культури як проблема України. URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/naukma/Spec/2002_20-1/21_gorsky_vs.pdf 2. Міщенко М. М. Сучасна культура України (друга половина ХХ –початок ХХІ ст.) : навч.- метод. посіб. з курсу «Історія української культури». Х.: НТУ «ХПІ», 2014. 156с. URL: https://www.kpi.kharkov.ua/archive/Articles/etic/Mishhenko-M.M.-Suchasna-kultura-Ukrayiny-metodychka.pdf
Тривалість курсу	3 семестр, 90 год., 3 кредити.
Обсяг курсу	Денна форма навчання - 36 години аудиторних занять: 16 год - лекційних занять, 16 практичних занять та 58 години самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	<p>Після вивчення курсу студенти повинні знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сучасні засади функціонування та організації культури та мистецтва, знання правових основ і законодавства України в галузі культури, мистецтва та охорони пам'яток; - здатність здійснювати пошук, аналіз та оброблення інформації з різних джерел. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - спілкуватися державною та іноземною мовами, розуміти та вміти складати тексти державною та іноземною (-ними) мовами, формувати різні типи документів професійного спрямування згідно з вимогами культури усного і писемного мовлення; - вчитися і оволодівати сучасними знаннями, генерувати нові ідеї (креативність), демонструвати розвинуту творчу уяву, працювати в команді та автономно, працювати в міжнародному контексті, діяти соціально

	<p>відповідально та свідомо, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;</p> <ul style="list-style-type: none"> - спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності), вивчати та використовувати історичний досвід світових культурних практик; - володіти основами наукового дослідження (робота з бібліографією, реферування, рецензування), розглядати проблему дослідження з використанням відповідних джерел і бібліографії, аналізуючи та надаючи критичну та розповідну форму отриманим відомостям, вміти користуватися інформаційними та комунікаційними технологіями, здійснювати пошук та аналіз інформації з різних джерел; - виокремлювати основні етапи розвитку світової та української культури, виділяти та обґрунтовувати загальну специфіку культурно-історичних процесів, застосовувати знання з основ сучасної культури у професійній діяльності, аналізувати актуальний стан і тенденції розвитку культури, впроваджувати український та зарубіжний культурологічний досвід; - орієнтуватися в сучасних програмних та апаратних засобах, використовувати знання і навички роботи з фаховим комп'ютерним забезпеченням. <p>Студент набуде компетентностей:</p> <p>Інтегральна компетентність:</p> <p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі музейної справи і охорони пам'яток, що передбачає застосування певних теорій та методів музеєзнавства, пам'ятокознавства і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>Загальні:</p> <p>ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 2. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 6. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).</p> <p>ЗК 11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.</p> <p>Фахові:</p> <p>СК 1. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо відповідно до розуміння тенденцій розвитку музейної та пам'ятокохоронної галузі.</p> <p>СК 4. Здатність до експозиційної, науково-фондової, культурно-просвітницької діяльності на основі професійно профільованих знань.</p> <p>СК 5. Здатність забезпечувати обслуговування відвідувачів.</p> <p>СК 8. Здатність забезпечувати ефективне використання та популяризацію об'єктів історико-культурної та природної спадщини відповідно до пам'ятокохоронного законодавства.</p> <p>СК 12. Здатність організовувати міждисциплінарну педагогічну діяльність у просторі музею.</p>
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>ПР 1. Використовувати міждисциплінарний підхід в атрибуції об'єктів історико-культурної спадщини.</p> <p>ПР 3. Розробляти організаційну структуру, основні завдання, напрями діяльності музеїв, заповідників та інших закладів музейного типу залежно від їх класифікаційної приналежності.</p>

	<p>ПР 15. Формувати план культурно-освітньої роботи та організувати заходи з популяризації музейних цінностей, об'єктів історико-культурної спадщини, природних пам'яток з врахуванням потреб різних верств населення.</p> <p>ПР 16. Розробляти концепцію, структуру екскурсії; вміти проводити екскурсію на високому професійному рівні.</p>
Ключові слова	Культура, культурологія, культурна антропологія, національна самосвідомість, культурний простір, музей, музейна справа
Формат курсу	Очний (денний). Проведення лекцій, практичних занять і консультацій для кращого розуміння тем
Теми	Подано у таблиці
Підсумковий контроль, форма	Залік у кінці семестру із врахуванням поточної успішності.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Розповідь, пояснення, бесіда, лекція, інструктаж, демонстрація, ілюстрація, дискусія, самостійна робота студентів, створення ситуації інтересу у процесі викладання, стимулювання обов'язку і відповідальності в навчанні, індуктивно-дедуктивний метод, метод порівняння, метод конкретизації, проектна технологія.
Необхідне обладнання	Персональний комп'ютер, проектор. Наявність інтернет- зв'язку .
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання знань за навчальною дисципліною відбувається на підставі накопичених балів за результатами поточного та підсумкового контролю всіх видів згідно зі шкалою оцінювання і здійснюється за 100-бальною шкалою.</p> <p>Результат роботи студента протягом семестру складається з наступних компонентів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Результат роботи під час семінарських занять (10x2=20 балів). 2. Двох модульних контрольних робіт (2x20=40 балів). 3. Результат роботи під час практичних занять (4x5=20 балів). 4. Самостійної роботи студентів: <ul style="list-style-type: none"> - опрацювання наукової літератури (2x5=10 балів); - пошук матеріалів в Інтернеті - (2x5=10 балів). <p>Очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями і характеризуватимуться самостійністю суджень та вмінням робити власні висновки. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для незарахування викладачем, незалежно від масштабу плагіату, обману.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем, виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студент заохочується до використання також й іншої літератури, якої немає серед рекомендованих.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
Питання до заліку	<ol style="list-style-type: none"> 1. Специфіка сучасної світової культури: запозичення і орієнтування на минуле як певний етап розвитку єдиної культурної лінії Заходу; вестернізація, європоцентризм, етноцентризм як істотні риси сучасної світової культури. 2. Відмова від традиційної орієнтації на знання (книга, бесіда, лист), орієнтація на модель інформації (комп'ютерна база даних, Інтернет).

3. Концепція інформаційного суспільства як постіндустріального. Збільшення ролі інформації в житті суспільства, створення глобального інформаційного простору.
4. Прагматична тенденція сучасної культури, її прояви в соціальній сфері та в сфері міжособистісних відносин.
5. Екологічна проблематика і способи її подолання в сучасному культурному співтоваристві.
6. Загальність спеціалізації сучасної світової культури, імператив прогресу як норма соціального життя і сфер міжособистісного спілкування. зміцнення демократичних принципів і відображення цього процесу в сучасній культурі.
7. Сучасна культурна антропологія: підходи до дослідження культури як світу людини (герменевтичний, структурно-семіотичний, постструктуралізм).
8. Глобалізація як системне явище. Передумови та властивості макроконтексту, в надрах якого зароджувалася і розвивалася глобалізація. Співвідношення глобалізації та культури.
9. Взаємопроникнення локальних культурних форм і формування нових більш глобальних культурних утворень.
10. Релігія і глобалізація.
11. Мистецтво та глобалізаційні процеси.
12. Ідея всіцілісності, універсальності як культурний ідеал в історичному досвіді самосвідомості культури.
13. Ідея мультикультуралізму як забезпечення умов та механізмів для вільного вираження різноманітного культурного досвіду різних етнонаціональних і регіональних суб'єктів у рамках єдиного простору їх економічної, політичної, інформаційної інтеграції.
14. Глибокі трансформаційні процеси в Україні в умовах сучасної глобалізації.
15. Багатокультурність як потенціал для збагачення культурного капіталу сучасної України, головні стратегічні пріоритети державної політики в культурній сфері.
16. Національна ідентичність як соціокультурний феномен. Національна ідея як рефлексія національно-культурної ідентичності.
17. Історична пам'ять як підґрунтя формування національної ідентичності.
18. Локальні, етнічні та регіональні культури як фактор різноманітності в умовах глобалізації. Проблема взаємодії глобального і локального в контексті культурної ідентичності, збереження етнонаціональної специфіки культурних ландшафтів.
19. Національне самовизначення українського народу: історична ретроспектива і сучасні культурні реалії. Українська культура як важливий гарант національного буття у глобалізованому світі.
20. Культурна ідентичність як чинник становлення світогляду українського народу. Національні культурні традиції та їхня роль у сучасній культурі.
21. Традиційна національна культура в контексті формування культурної ідентичності, етнокультурний ренесанс.
22. Формування національно-культурної ідентичності українського народу в процесі глобальних трансформацій українського суспільства.
23. Проблема впливу технічного прогресу на формування нових видів міської культури: культура і «цифра», Інтернет-культура.
24. Комунікативна культура, проблеми комунікації в контексті національних та суспільних традицій
25. Ділова культура та проблеми психологічної адаптації в колективі. Імідж-культура та її роль у соціальній адаптації людини і формуванні особистісної культури.

	<p>26. Міф як культурний феномен, залежний від культурного контексту доби, та як феномен соціальний, психологічний, який виступає засобом соціальної самоідентифікації індивідів і суспільства.</p> <p>27. Фактори актуалізації міфів та їхнє функціонування у сучасній культурі: універсальність міфу як форми моделювання світу; міфологізація дійсності; міф як принцип організації масової свідомості; пошук «національного коріння», «витоків» у контексті нової міфотворчості; міфологізація повсякденності; вплив колективного несвідомого, яке акумулює в собі досвід; особливості людської індивідуальної психіки.</p> <p>28. Міф та архетип як зброя ідеологічних програм державного устрою та політичних систем (на прикладах тоталітарних режимів та сучасних політичних ситуацій). Міфологізація масової культури.</p> <p>29. Міфологічні конструкти в сучасному культурному просторі України. Архетипи національної культури як відображення міфологічних світоглядів української нації.</p> <p>30. Поняття цифрової культури. Інформаційні технології в соціокультурній сфері. Роль новітніх технологій в сучасній культурі та мистецтві.</p>
Опитування	Анкету з метою оцінювання якості курсу буде надано після вивчення курсу.

Схема курсу

Тиждень	Тема заняття	Форма діяльності та обсяг годин	Термін виконання
Змістовий модуль I.			
1.	Тема Культура як предмет культурології.	Лекція – 2 год, самостійна робота – 1 год	
2.	Тема Основні риси, тенденції та актуальні проблеми сучасної світової культури.	Лекція – 2 год, самостійна робота – 4 год	
3.	Тема Сучасна культурна антропологія	Лекція – 2 год, самостійна робота – 4 год	
4.	Тема Глобалізація та її вплив на сучасні культурні стратегії.	Практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 4 год	
5.	Тема Специфіка національної самосвідомості в умовах глобалізації.	Практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 4 год	
6.	Тема Сучасне міське середовище як основа формування культурного простору.	Практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 4 год	
7.	Тема Цифрова культура, новітні технології в культурі та мистецтві.	Практичне заняття – 2 год,	

		самостійна робота – 5 год	
8.	Тема Соціальні мережі як основа сучасної комунікаційної культури. Модульний контроль знань.	Лекція – 2 год, самостійна робота – 4 год	
9.	Тема Культурна політика України.	Лекція – 2 год, самостійна робота – 1 год	
10.	Тема Національні культурні політики: зарубіжний досвід.	Лекція – 2 год, самостійна робота – 4 год	
11.	Тема Релігійні культурні інститути: історія та сучасність.	Лекція – 2 год, самостійна робота – 4 год	
12.	Тема Акумуляційні культурні інститути: музеї, музейна справа та музейна політика.	Лекція – 2 год, самостійна робота – 4 год	
13.	Тема Акумуляційні культурні інститути: бібліотеки та державна політика в галузі бібліотечної справи.	Практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 4 год	
14.	Тема Мистецькі культурні інститути: творчі об'єднання та художня політика.	Практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 5 год	
15.	Тема Мистецькі культурні інститути: галереї та арт-бізнес. Модульний контроль знань.	Практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 4 год	
16.	Тема Підсумкове заняття.	Практичне заняття – 2 год	